

Στο βοτανικό κήπο της Λακωνικής γης, στη Μάνη (Γρηγόρης Τσούνης, Βιολόγος)

/ [Πεμπτουσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=24969>]

Στο μικρό λιμανάκι, ησυχία δεν υπάρχει, όλη την ημέρα. Υπάρχει ένα συνεχές πήγαινε-έλα από μικρές βάρκες και ψαροκάικα και κάπου-κάπου κάποιο καράβι που αναχωρεί για τα Κύθηρα ή τις ακτές της Κρήτης.

Το Γύθειο σήμερα είναι μια πόλη με μεγάλη κίνηση, γιατί από 'δώ περνούν οι ταξιδευτές που θέλουν να γνωρίσουν την Μάνη, αλλά και τις άλλες ομορφιές του Λακωνικού Κόλπου. Στον Λακωνικό Κόλπο στ' αριστερά, αλλά και στα δεξιά του Γυθείου οι θαλασσοχελώνες (*Caretta caretta*) αφήνουν κάθε χρόνο τ' αυγά τους. Στην παραλία του Ευρώτα, από την Κοκκινιά, έως τα Τρίνησα, καθώς και στις παραλίες Βαλτάκι, Σελινίτσα, Μαυροβούνι και Βαθύ.

Αφήνουμε πίσω μας το Γύθειο, τις όμορφες παραλίες του, και τους γραφικούς κόλπους του και αρχίζουμε σιγά-σιγά να παίρνουμε τον δρόμο που φιδίσια ανεβαίνει προς την Μάνη.

Στον βοτανικό κήπο της Λακωνικής γής, στην Μάνη

Περνώντας τα στενά του Πασσαβά, που βρίσκονται δέκα χιλιόμετρα από το Γύθειο, μπαίνουμε στην περιοχή της Μάνης. Πάνω στους απότομους βράχους υπάρχει πλούσια βλάστηση, που την άνοιξη φυτρώνουν χίλια-μύρια λουλούδια.

Ψηλά στον λόφο υπάρχει το Κάστρο του Πασσαβά, που χτίστηκε το 1254 στην θέση της ακρόπολης της αρχαίας Λάς και είναι ένα από τα πιο καλοδιατηρημένα της Μάνης. Χτίστηκε από τον Βιλεαρδουίνο για τον έλεγχο της ανατολικής πρόσβασης στην Μάνη. Στους πρόποδες του λόφου ήταν χτισμένη η αρχαία πόλη Λάς στην οποία αναφέρεται και ο Όμηρος (Β 589) και η οποία καταστράφηκε από τους Διόσκουρους.

Σ' αυτό αναφέρεται και ο Στράβωνας. (Στράβ. 8, 5, 3). «Την δε Λάν οι Διόσκουροι

ποτε εκ πολιορκίας ελεύν ιστορούνται, αφ' ού δή Λαπέρσαι προσηγορεύθησαν...».

Η Μάνη περιλαμβάνει το ΝΔ τμήμα του νομού Λακωνίας και το ΝΑ του νομού Μεσσηνίας με τον Ταύγετο στην μέση.

Ομορφα πετρόκτιστα σπίτια κοσμούν τη Μάνη

Στα δυτικά βρέχεται από τον Μεσσηνιακό κόλπο, στα ανατολικά από τον Λακωνικό και στον νότο καταλήγει στο ακρωτήριο Ταίναρο, που είναι το νοτιότερο σημείο της ηπειρωτικής Ελλάδας. Ο δρόμος φιδίσια ανεβαίνει προς την Αρεόπολη. Βρισκόμαστε στο βασίλειο της πέτρας, του ήλιου, του αέρα και της χαμηλής «μεθυστικής» βλάστησης. Πέτρες, παντού, πέτρες και βράχοι!

Συκιές, αγριελιές, φραγκοσυκιές, κουτσουπιές κι άλλοι μικροί θάμνοι αλλάζουν την όψη της γής. Από τις σχισμές των βράχων τα λουλούδια «στάζουν» τα χρώματά τους και τα θυμάρια κι οι ρίγανες, μαζί με τ' άλλα αγριοβότανα σμίγουν τις μυρουδιές τους.

Στο μεγάλο βουνό, βλέπεις εδώ και εκεί κανένα δένδρο ξεμοναχιασμένο ή καμμιά δεκαριά μαζί τόνα κοντά στο άλλο σαν να μουρμουρίζουν, σαν να κουβεντιάζουν. Κι αν στρέψεις τα μάτια σου τριγύρω, βλέπεις μόνο βουνά και ξαφνικά σε χτυπάει ο δροσερός κι αρμυρός αγέρας του πελάγου, που έρχεται απ' τον Μεσσηνιακό Κόλπο.

Απέναντί μας φαίνεται ο Ταύγετος. Στο νότιο τμήμα του απομονώνεται ο Σαγιάς. Από 'δω περνάει ο δρόμος Γυθείου-Αρεόπολης-Γερολιμένος. Ο Σαγιάς (1214 μ.) είναι το βουνό της Μάνης. Ξηρός, ασβεστολιθικός ή κρυσταλλικός πέφτει ανατολικά απότομα στον Λακωνικό Κόλπο, ενώ δυτικά σχηματίζει την χαμηλή, ξηρή και άγονη εξέδρα της Δυτικής Μάνης, με πολλές καρστικές μορφές, όπου σχηματίζονται τα θαυμάσια σπήλαια του Δυρού (Βλυχάδας και Αλεπότρυπας). Ο Σαγιάς αποτελεί το νοτιότερο τμήμα του Ταύγετου και μ' αυτόν φθάνει μέχρι το ακρωτήριο Ταίναρο.

Η βλάστηση στην περιοχή αυτή είναι φτωχή. Το ίδιο δεν συμβαίνει όμως και με την χλωρίδα, η οποία είναι από τις πλουσιότερες της χώρας μας, και κατά καιρούς έχουν καταγραφεί, από τους μελετητές πάρα πολλά ενδημικά φυτά. Η περιοχή της Μάνης είναι ένας «βοτανικός κήπος» με πλήθος από σπάνια φυτά, που φυτρώνουν την άνοιξη, αλλά και το φθινόπωρο, ανάμεσα στην μεσογειακή χαμηλή βλάστηση και στα ριζά της πέτρας. Φθάνει λίγο χώμα και λίγη υγρασία για να χαρούμε τις «εκρήξεις» των χρωμάτων σε τούτο το «αφιλόξενο» τοπίο.

Βρισκόμαστε στις «πόρτες» της Αρεόπολης. Η Αρεόπολη ονομάσθηκε έτσι προς τιμήν του θεού Αρη. Εδώ κυριαρχεί η πέτρα, με τους παραδοσιακούς μανιάτικους πύργους και τα πυργόσπιτα. Η Αρεόπολη είναι η πρωτεύουσα της Μάνης.

Στην πλατεία της 14ης Μαρτίου βρίσκεται η πέτρα, που χρησίμευσε ως στήριγμα για την σημαία της επανάστασης του 1821, ενώ στην πλατεία Αθανάτων βρίσκεται το άγαλμα του Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη. Ένα από τα πιο σημαντικά αξιοθέατα της πόλης είναι ο ναός των Ταξιαρχών του 17ου αιώνα.

[Συνεχίζεται]